

બાળગ્રંથાવળી :: પ્રથમ શ્રેણી :: ૧૩

શ્રીપાળ

લેખક :

ધીરજલાલ ટાકરશી શાહ

:: બાળગ્રંથાવળી કાર્યાલય, અમદાવાદ ::

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૬૨૫૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ શ્રી ૫૧૫

વિષય નં : ૩

બાળ ગ્રન્થાવળી : પ્રથમ શ્રેણી : ૧૩

શ્રીપાળ

:: લેખક ::

ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ.

:સર્વ હક્ક સ્વાધીન:

આવૃત્તિ ત્રીજી : કુલ નકલ ૩૪૦૦ : સં. ૧૯૮૭

મૂલ્ય સવાઆનો.

: : પ્રકાશક : :

ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ

ચિત્રકાર, બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર

હવેલીની પોળ રાયપુર : અમદાવાદ

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૬૨૫૯

આ પુસ્તક મુંબઈ ઈલાકા કેળવણી
ખાતા તથા વડોદરા રાજ્ય કેળવણી
ખાતા તરફથી ઈનામ લાયકોરી માટે
: : : મંજૂર થયું છે. : : :

ધી 'સૂર્યપ્રકાશ' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
મૂળચંદ્રભાઈ ત્રિકમલાલે છાપ્યું.
પાનકોર નાકા-અમદાવાદ.

શ્રીપાળ

:૧:

નવપદજી સહુનું કલ્યાણ કરો. તેમના આરાધનનું જ ફળ શ્રીપાળ તથા મયણાસુંદરીને મળ્યું તે સહુને મળે.

અંગ દેશમાં ચંપા નામે નગરી છે. ત્યાં સિંહરથ રાજા છે. તેને કમળપ્રભા રાણી છે. તેમને મોટી ઉમ્મરે કુંવર થયો. તેનું નામ પાડ્યું શ્રીપાળ.

શ્રીપાળ નાની ઉમ્મરનો છે ત્યાં રાજા મરણ પામ્યા. રાણી બહુ શોક કરવા લાગ્યા. પ્રધાને ધીરજ આપી ને બાળરાજાની આણ ક્ષેત્રાવી. પણ શ્રીપાળનો કોકો અજીતસેન બહુ બટપટી. તેણે કાવત્રાં કર્યા ને લશ્કરને ફેડ્યું. અમલદારોને પણ ફેડ્યા. રાણી તથા કુંવરનું પુન કરવાનું નક્કી કર્યું.

રાણીને એ વાતની ખબર પડી. એટલે મંધરાતે કુંવરને લઈ નાઠી. ચારે બાજુ અજીત-સેનના માણસો એટલે રસ્તો જંગલનો લીધો.

અહા ! શું બિહામણું જંગલ ! ઝાડ પર ઝાડ. ને જળાજખરાનો પાર નહિ. માંહી સાવજ બોલે ને સિંહ ઘોરે. પણ શું કરે ? જીવ બચાવવા આવા જંગલમાં રાણી નાસે છે. બિચારીએ ધર બહાર કદી પગ મૂક્યો નથી. તેને વનવગડામાં એકલું રખડવું પડે છે. તેના પગે લોહી નીકળ્યાં. વસ્ત્ર બધાં પ્રાટી ગયાં.

બીજા દિવસનું સવાર થયું. એટલે જંગલ પૂરું થવા આવ્યું. અહીં શ્રીપાળ કહે બા ! હુખ લાગી છે. દુધ, સાકર ને ચોખા આપ. કમળપ્રભા ચોધાર આંસુએ રડતી બોલી: બેટા ! દુધ, સાકર તથા ચોખાને ને આપણને હજાર ગાઉનાં છેટાં પડી ગયાં. હવે તો જરબાજરીની ઘેંસ મળે તો પરમાત્માનો પાડ.

કુંવર ભુખ્યો થયો છે ને રાણી પાસે
કશું ખાવાનું નથી. એમ કરતાં આવ્યા એક
ઢાઢિયાના ટાળાં પાસે.

સાતસો ઢાઢિયાનું ટાળું: શરીરે ભયંકર
ઢાઢ ને હાથે પગે ખોડાં. રાણી કહે, ભાઈ !
વખાના માર્યાં અમે તમારી પાસે આવ્યાં છીએ.
આશરો આપો. એમ કહીને બધી વાત
કરી. ઢાઢિયાઓ કહે માજી ! અમને આશરો
આપવામાં વાંધો નથી. પણ અમારી સાથે
રહેશે તેને ભયંકર ઢાઢ થશે. રાણી કહે, જમ
થવું હોય તેમ થાય. પણ અત્યારે જીવ બચાવવા દો.

ઢાઢીયાઓએ પોતાના ટાળામાં તેમને
દાખલ કર્યાં. રાણીને ઘોળી પછેડી ઓઢાડી
દીધી. એવામાં અજીતસેનના સિપાઇઓ: શોધ ખોળ
કરતાં આવી પહોંચ્યાં. તેમણે પૂછ્યું: ઢાઈ બાઈ ને
કુંવર અહીંથી નાસી જતાં જોયાં ? ઢાઢિયા કહે,
ઢાણુ જણે ભાઈ, અમને કાંઈ ખબર નથી.
સિપાઇઓ ચાલ્યા ગયા. રાણીને કુંવર બચી ગયા.

ઢાઢિયાઝોઝે ભુખ્યા કુંવરને ખાવાનું આપ્યું. કુંવરની ભુખ ટળી. પણ ઢાઢિયાનું ઝન ખાવાથી ઉંખર જતનો ઢાઢ થયો. જમ ઉંખરાના થડની છાલ ધ્રાટે તેમ શ્રીપાળકુંવરનું શરીર ફાટી ગયું. બધાઝે તેનું નામ પાડયું ઉંખર રાણો.

માથી આ શે જોયું જાય ? રસ્તામાં ઢાઢઝે વાત કરી કે કૌશામ્બીમાં ઝેક વૈધ છે. તે ગમે તેવો ઢાઢ મટાડે છે. ઝેટલે રાણી કૌશામ્બી ચાલી નિકળી. સહુને કહ્યું કે ઉજ્જણી જઢને થોભજે. ત્યાં હું આવી મળીશ.

ઢાઢિયાનું ટોળું ઉજ્જણી ચાલ્યું.

: ૨ :

ઉજ્જણીમાં પ્રતિપાળ રાજ છે. તેને બે કુંવરીઝો છે. ઝેકનું નામ સુરસુંઢરી ને બીજીનું નામ મયણાં. બંનેને રાજઝે ખુબ ભણાવી. પછી ઝેક દિવસ પરીક્ષા કરવા રાજસભામાં બોલાવી.

બંનેને પૂછયું : બોલો. તમે આપકર્મી કે આપકર્મી ? સુરસુંઢરી કહે, આપકર્મી. મયણાં કહે, આપકર્મી. રાજ સુરસુંઢરી

પર રાજ થયો. મયણાં પર ખીજયો. સુરસુંદરીને એક રાજના કુંવરને પરણાવી. મયણાંને માટે ખરાબમાં ખરાબ વર શોધવાનો વિચાર કર્યો.

રાજ નગર બહાર ફરવા નીકળ્યા ત્યાં ઢાઢિયાઓનું ટાણું જોયું. જોતાંયે સહુને સુગંધે એવા એ માણસો. રાજએ તેમાંથી ઉંખર-રાણાને પસંદ કર્યો ને મયણાંને તેની સાથે પરણાવી. પછી રાજ કહે, દીકરી ! હવે આપકર્મીપણું બતાવજે. મયણાં કહે, ઘણી ખુશીથી પિતાજી ! જો મારામાં મારાપણું હશે તો દુઃખ ટળીનેય સુખ થશે. નહિતર આપનું આપ્યું કટલી ધડી ટકવાનું છે !

મયણાં ને ઉંખરરાણો ચાલ્યા. મયણાં કહે, સ્વામીનાથ ! ગામમાં ગુરરાજ છે. નોંધારાનો એ આધાર છે. દુઃખિયાના બેલી છે. બંને દર્શને ગયા. ભક્તિ ભાવથી દર્શન કર્યા. પછી મયણાંએ પૂછયું : ગુરરાજ ! કૃપા-કરીને કાંઈ ઉપાય બતાવો જથી મારા સ્વામીનો રોગ ટળે ને શરીર સાંજ થાય.

ગુરુ કહે, નવ આંબેલ કરો ને
નવપદ્મને આરાધો. સાચા ભાવે એ આરાધના
કરશે તો નખમાં યે રોગ નહિ રહે.

બંનેએ આંબેલ કરવા માંડ્યા. જ્યાં
એક આંબેલ, બે આંબેલ ને ત્રણ આંબેલ થયા
ત્યાં પાધરો શરીરમાં ફેર પડવા માંડ્યો ને
નવ આંબેલ પૂરાં થતાં તો બધો રોગ દૂર થયો.
કાયા કંચનવરણી થઈ. સાતસો ઢાઢિયાઓએ પણ
પ્રભુનાં નમણુ લીધાં ને તેમના કોઠ દૂર થયા.

મયણાં સુંદરીનો હરખ માય નહિ.
કમળપ્રભાને આ વાતની ખબર પડી એટલે
રસ્તામાંથી પાછી ફરી ને ઉજ્જણીમાં આવી મળી.

ગામમાં મયણાંસુંદરીનું મોસાળ હતું.
મામાને બધી વાતની ખબર પડી એટલે ગાજતે
વાજતે ત્રણેને ઘેર તેડ્યાં. બહુ આદરમાન આપ્યાં
ને રહેવાને જુદા રાજમહેલ આપ્યા.

:૩:

એક વખત શ્રીપાળ કુંવર ઘોડે બેસી ગામમાં ફરવા નીકળ્યા છે. ત્યાં એક માણસે આંગળી ચીંધી કહ્યું એ ઘોડે બેસી રાજના જમાઇ જાય ! શ્રીપાળે એ શબ્દો સાંભળ્યા એટલે તેમને એક વિચાર આવ્યો:

ઉત્તમ આપ ગુણે સુણ્યા, મધ્યમ બાપ ગુણેણ;
અધમ સુણ્યા માઉલ ગુણે, અધમાધમ સસુરેણ.

અર્થાત્—પોતાના ગુણવડે ઓળખાય તે ઉત્તમ કહેવાય. બાપના ગુણવડે ઓળખાય તે મધ્યમ ગણાય. મામાના ગુણવડે ઓળખાય તે અધમ ગણાય ને સસરાના ગુણવડે ઓળખાય તેતો અધમાધમ ગણાય.

ધિક્કાર છે મને કે સસરાના નામથી ઓળખાઉ છું. ચાલ : હવે સસરાના ગામમાં ન રહેવું. ઘેર આવ્યા. મા ને સ્ત્રીની રજા માગી. પરદેશ જઈને ધન કમાઈશું ને તેના બળે રાજ પાછું લઈશું. માટે રજા આપો. મા તથા સ્ત્રીને આ ગમે તો ક્યાંથીજ ? પણ આપણને ગમતુંજ બધું કાંઈ થોડું થાય છે ? વરસ દિવસે પાછા આવવાનો વાયદો આપી શ્રીપાળ કુંવર ચાલી નીકળ્યા.

ગામ, નગર ને નદીનાળાં પસાર કરતાં એક પહાડ આગળ આવ્યા. ત્યાં જંગલની અંદર એક માણસ વિદ્યા સાધે. તેને એક માણસની જરૂર. સારો માણસ સાચવનાર ન હોય તો વિદ્યા ખરાબર સધાય નહિ. એટલે શ્રીપાળને પાસે રહેવાની વિનંતિ કરી. શ્રીપાળ ત્યાં રહ્યા ને પેલાની વિદ્યા સિદ્ધ થઈ. એટલે તેણે રાજી થઈને બે વિદ્યાઓ આપી. એક જળતરણી ને બીજી શસ્ત્ર-સંતાપહરણી. એકથી પાણીમાં ન ડુબાય ને બીજીથી શરીરે ધા ન પડે.

શ્રીપાળ કુંવર અહીંથી ચાલી નીકળ્યા. ચાલતાં ચાલતાં ભરૂચ બંદરે આવ્યા. અહીં ધવળ શેઠ નામનો એક જખરદસ્ત વેપારી. પાંચસો વ્હાણો માલનાં ભરીને દરિયાની સફરે જાય. શ્રીપાળને દેશાવર જોવાની હોંશ એટલે મહિને સો સોનામહોરો ભાડું આપવાનું ઠેરવી વ્હાણમાં બેઠા.

અનુકુળ પવન વાયો એટલે વ્હાણ ઉપડ્યાં.

:૪:

વ્હાણમાં માલિમ બેઠા પટ ને પુસ્તકો

જુએ છે. સુકાનીઓ સુકાન સંભાળે છે. ધ્રૂવ-
તારો જોનારા ધ્રૂવતારો જુએ છે. નિશાનીઓ
પાણીનાં હંડાણ માપે છે. કરાણીઓ માલ સાચવે
છે. માંજરીઓ પવન જુએ છે. પહેરાયતો પહેરા
ભરે છે. ખારવાઓ સઠ ને દોર સંભાળે છે.
હલકારાઓ હલેસાં મારે છે. જ્ઞાણ ભર દરિયે
ચાલ્યાં જાય છે.

એવામાં એક માંજરી બોલ્યો: શેઠજી !
પવન મધુરો મધુરો વાય છે. આ બખ્ખર કોટ
બંદર દેખાય છે ત્યાં જ્ઞાણને ધડીક નાંગરો. એટલે
જને મીઠું પાણી ને બળતણ લેવા હોય તે લઈ
લે. ધવળ શેઠ કહે, જ્ઞાણ બખ્ખર કોટ બંદરે
નાંગરો. જ્ઞાણ બખ્ખર કોટ બંદરે નાંગર્યાં.
ત્યાં રાજના સિપાઈઓએ દાણ માગ્યું. ધવળશેઠ
કહે, દાણ શેનું ? અમારે અહીં ક્યાં વેપાર
કરવો છે ? મોટી તકરાર થઈ. પણ ધવળશેઠ
માન્યા નહિ. એટલે રાજએ લશ્કર મોકલ્યું.
લશ્કરે આવીને ધવળશેઠને પકડ્યા ને ગ્રાંડે
હંધા ખાંચે લટકાવ્યા. શ્રીપાળ કહે, છુંડું કામ

થયું. વાણિયે દાણુ આપ્યું નહિ ને હવે ગરદન
મરાશે. બહાણુ બધા જત થશે. એટલે તેમણે
લશ્કરને આવી પડકાર દીધો: ખબરદાર ! ધવળ
શેઠનો વાળ વાંકા કર્યો તો. તમે હજી શ્રીપાળના
હાથની સુખડી ચાખી નથી ! એમ કહી લશ્કરની
સામે દોટ દીધી.

ભારે જંગ મચ્યો. પણ શ્રીપાળને ધા પડે
નહિ. લશ્કરના માણસો ટપોટપ હેઠા પડે. થોડી
વારમાં તો બધું લશ્કર છિન્ન ભિન્ન થઈ ગયું.
શ્રીપાળે ધવળશેઠને છોડાવ્યા. ધવળશેઠે પોતાનો જીવ
બચાવવા ખાતર અર્ધા બહાણુ શ્રીપાળને આપ્યા.

બખબરકોટના રાજાને આ પરાક્રમી પુરુષની
ખબર પડી. એટલે તેમનું સામૈયું કર્યું. પોતાની
કુંવરી પરણાવી.

હવે ધવળશેઠ બોલ્યા: શ્રીપાળજી ! રત્નદ્રીપ
હજી ધણે દૂર છે. રોકાવું પાલવે તેમ નથી.
માટે ઝટ વિદાય લ્યો. શ્રીપાળે પોતાની સ્ત્રી
સાથે વિદાય લીધી. બહાણુ હંકારી મૂક્યા.
કેટલાક વખતે તે રત્નદ્રીપ બંદરે જઈ પહોંચ્યા.

અહીં ધવળશેઠ પોતાના તથા શ્રીપાળના કરિયાણાં વેચવા લાગ્યા. શ્રીપાળ આનુબાનુનો મુલક જોવા લાગ્યા. ત્યાં પાસેજ એક પ્હાડ હતો. તે પ્હાડપર મંદિરનાં કમાડ બંધ થઇ ગયેલાં તે કાઢથી ઉઘડે નહિ. ત્યાંના રાજાએ નક્કી કર્યું કે જનાથી કમાડ ઉઘડે તેને પોતાની કુંવરી પરણાવવી. શ્રીપાળથી તે કમાડ ઉઘાડયા ને ત્યાંના રાજાએ કુંવરી પરણાવી.

ધવળશેઠે પોતાના તથા શ્રીપાળના બધા કરિયાણાં વેચી નવા કરિયાણાં ભરી લીધા. પછી બહાર પાછા હંકાર્યા.

શ્રીપાળ પોતાની બંને સ્ત્રીઓ સાથે કુવા થંભના ગાખે બેસે છે ને આનંદ કરે છે.

અહીં ધવળશેઠ વિચારવા લાગ્યા: આ શ્રીપાળ હાથે પગે આવ્યો હતો તેને આજ આટલી બધી રિક્કિસિક્કિ થઈ. બે બે તો રૂપાળી સ્ત્રી પરણ્યો. અહા ! શું તેનું રૂપ છે ને ! જો શ્રીપાળને હું દરિયામાં ફેંકી દઉં તો સ્ત્રીઓ પણ મારી થાય ને ધન પણ માંડ થાય.

ધવળશેઠે શ્રીપાળની સાથે ખુબ હેતથી વાતો કરવા માંડી. પછી એક વખત બહાણની કોરે માંચડો બાંધ્યો. તેના પર ચડીને ધવળશેઠે ખૂંમ મારી: શ્રીપાળજી ! આવો આવો ! જોવું હોય તો એક કૌતક છે. શ્રીપાળ કુંવરને મનમાં દગાની ગંધ પણ નથી. તેઓ માંચડાપર આવ્યા. ધવળશેઠે તેમને ધક્કા માર્યો. શ્રીપાળ દરિયામાં પડ્યા.

દરિયામાં કાણું ભમ્મર પાણી. મકાન જવડાં માંહિં મોજાં ઉછળે. મગર ને બીજા ભયંકર પ્રાણીઓ બહાર ડોકિયાં કરે. શ્રીપાળજીએ નવપદ્મનું ધ્યાન ધરી લીધું. દરિયામાં તરવા માંડ્યું.

જળતરણી વિધાના પ્રતાપે તે તરતાં તરતાં ઢાંકણ દેશના કિનારે જઈ પહોંચ્યા. થાકીને તે લોથ પોથ થઈ ગયા છે. એટલે પાસે જંગલમાં એક ચપાના ગ્રાહ નીચે જઈને સુતા.

:૬:

ઢાંકણ દેશના રાજની કુંવરી જીવાન

થઈ છે. સારા વરની ખુબ શોધ કરે છે. પણ
 ક્યાંઈ સારો વર મળતો નથી. એટલે જોશીને
 બોલાવીને જોશ જોવડાવ્યા. જોશી પણ બરાબર
 જોશ જોનાર. તેમણે કહ્યું કે અમુક વાર ને
 અમુક તિથિએ અમુક વખતે દરિયા કિનારે
 જાએ. ત્યાં એક પ્રતાપી પુરુષ મળશે. તેને
 કન્યા પરણાવજો.

આજ બરાબર તેજ તિથિ ને તેજ વાર છે.
 એટલે રાજના સિપાઈએ દરિયા કિનારે આવી
 પહોંચ્યા. જ્યાં જુએ ત્યાં ચંપાના ઝાડ નીચે
 એક મહા પ્રતાપી પુરુષ સુતો છે.

શ્રીપાળ કુંવર જાગે ત્યાં આજુબાજુ
 સિપાઈઓનું ટાળું. સિપાઈઓએ સલામ ભરીને
 કહ્યું: પધારો રાજમહેલે. તમને રાજનાં
 આમંત્રણ છે. શ્રીપાળ રાજમહેલે ગયા. રાજ
 તેમને જોઈ પ્રસન્ન થયો. પોતાની કુંવરી પરણાવી.
 પછી તેમને એક હોદ્દો સોંપ્યો. સભામાં જ કોઈ
 નવીન માણસ આવે તેમને પાનનું બીડું આપવું.

:૭;

શ્રીપાળ દરિયામાં પડતાં ધવળશેઠે નીચ પ્રયત્ન કરવા માંડ્યા. સતીઓનું સત્ લુટવા તેણે પ્રયત્ન કર્યો પણ તેમાં ફાવ્યો નહિ.

શ્રીપાળની બે સ્ત્રીઓ જીનેશ્વરનું નામ લે છે ને પોતાનો વખત પસાર કરે છે.

એમ કરતાં ધવળશેઠનાં બહાણ ઠાંકણ દેશના કિનારે આવ્યા. તે મોટી ભેટ લઈ રાજ પાસે ગયો. ત્યાં શ્રીપાળે પાનનું બીડું આપ્યું.

ધવળશેઠ આ બેઈ આશ્ચર્ય પામ્યો. મનમાં વિચારવા લાગ્યો: મારો બહાલો આ અહીં ક્યાંથી ! દરિયામાં નાખી દીધો તોય જીવતો નીકળ્યો ! ઠીક. બીજી કાંઈ યુક્તિ કરવા દે.

શ્રીપાળ તો હલકા કુળનો છે એમ ખતાવવા પ્રયત્ન કર્યો. પણ આખરે પાપનો ઘડો ફુટી ગયો. રાજાએ જાણ્યું કે ધવળશેઠ મહાપાપી છે એટલે તેને ગરદન મારવા વિચાર કર્યો. પણ શ્રીપાળને મનમાં થયું કે ગમે તેવા હોય તોય ધવળ

શેઠ મને આશરો દેનાર છે. તેમને એવી શિક્ષા ન થટે. તેમણે ધવળશેઠને છોડાવ્યા ને પોતાના મહેમાન બનાવ્યા.

શ્રીપાળે ધવળશેઠ પર ઘણી મહેરબાની કરી પણ ધવળશેઠના મનમાંથી ઝેર બચ નહિ. તેમણે એક પાળેલી ચંદનઘો મેળવી. રાત પડી એટલે તેના પુંછડે દોરી બાંધી તે ઘોને ઉપર ફેંકી. ઘો બાળે લોઢાનો ખીલો હોય તેમ ચોંટી ગઈ. પછી ધવળશેઠે દોરીના આધારે ચડવા માંડ્યું. જ્યાં અરધે પહોંચ્યા ત્યાં હાથમાંથી દોરી સરકી. ધવળશેઠ ભક્ષંગ લેતાં પથ્થર પર પટકાયા. તરતજ રામ રમી ગયા.

ધવળશેઠની બધી મિલકત તેમના મિત્રોને સોંપી.

: ૮ :

રાજની એક કુંવરીએ એવી પ્રતિજ્ઞા કરી હતી કે વીણા વગાડવામાં મને જીતે તેનેજ પરણું. શ્રીપાળ તેને વીણા વગાડમાં જીતીને પરણ્યા.

એક અદ્ભુત રૂપવાળી રાજકુંવરીએ

સ્વયંવર રચાવ્યો હતો. ત્યાં શ્રીપાળ પહોંચ્યા ને વરમાળા તેમના કંઠે પડી.

એક રાજની કુંવરીએ અમુક દુહા પુરા કરી આપે તેને પરણવાનું નક્કી કર્યું હતું. તે દુહા શ્રીપાળથી પુરા થયા ને તે રાજકુંવરી તેમને વરી.

એક રાજની કુંવરીને ઝેરી સાપ ચડયો હતો. શ્રીપાળે તેનું ઝેર ઉતાર્યું ને રાજાએ તેમને એ કુંવરી પરણાવી.

એક જગાએ રાધાવેધ સાધે તેને કુંવરી પરણાવવાની હતી. શ્રીપાળે રાધાવેધ સાધ્યા ને કુંવરીને પરણ્યા.

આ પ્રમાણે પરદેશમાં આઠ સ્ત્રીઓ પરણીને ખુબ ધન મેળવી લશ્કર સહિત ઉજ્જૈણીની પાસે આવી પહોંચ્યા.

ઉજ્જૈણીના રાજાએ જાણ્યું કે કોઈ મોટો રાજ ચડી આવ્યો છે એટલે શરણે આવ્યો. શ્રીપાળ પોતાની માતા તથા મયણાંને મળ્યા ને ખુબ રાજ થયા. આનંદનો ઓચ્છવ માંડયો.

ત્યાં નાટકીઆઓની એક મંડળી નાટક કરવા લાગી. બધા નટો પોતપોતાના પાઠ આનંદથી ભજવે પણ એક નટી ઉભી ન થઈ.

તેની આંખમાંથી ચોધાર આંસુ પડતા હતા. તપાસ કરતાં બધી હકીકત જણાઈ. તે નટી સુરસુંદરી પોતે હતી. તેનો સ્વામી પોતાના શહેર જતાં લૂંટાયો. લૂંટારાએ તેને પકડીને વેચી. ને આખરે તેને આ ધંધો કરવા વખત આવ્યો.

રાજાને આપકર્મીપણાની ને બાપકર્મીપણાની પરીક્ષા થઈ ગઈ.

૪૬:

હવે શ્રીપાળ પોતાનું રાજ્ય લેવા લશ્કર લઈને શુભ મુહૂર્તે ચાલી નીકળ્યા. ચંપા નગરી થોડે છોટે રહી એટલે સંદેશો કહેવડાવ્યોઃ અજીતસેન રાજાને માલમ થાય કે તમારો પુત્ર શ્રીપાળ જને તમે પરદેશ હાંશિયાર થવા મોકલ્યો હતો તે આવી ગયો છે. તમે હવે ધરડા થયા છો તો રાજ્ય અમને સોંપી ને ધર્મધ્યાન કરો.

અજીતસેને આ માન્યું નહિ. મોટી લડાઈ થઈ. તેમાં અજીતસેન હાર્યો. શ્રીપાળ રાજગાદીએ બેઠા. કાકાએ પોતાના પર જીલમ ગુજાર્યો હતો તે ભૂલી જઈને પણ તેમને માનભરી પદ્મવો આપી.

રાજ્યમાં રૈયતને યુખ સુખ આપ્યું. નવપદ્મનો મોટા ઠાઠમાઠથી ઓગળવ કર્યો.

અજીતસેનને સમય જતાં વૈરાગ્ય થયો એટલે તેમણે દીક્ષા લઈને પવિત્ર જીવન ગાળ્યું.

રાજા શ્રીપાળ તથા મયણાં વગેરે રાણીઓ પણ હંચું જીવન ગાળી સદ્ગતિએ ગયાં.

આજે પણ નવપદ્મની ઓળી યાય છે ને સહુના મોઢે શ્રીપાળ મહારાજનું નામ બોલાય છે. ધન્ય છે પરાક્રમી પુરૂષોને ! ધન્ય છે સાચા ભાવે નવપદ્મને આરાધનારને !

શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ ॥

ચોથી શ્રેણીનાં ૨૦ પુસ્તકો જરૂર વાંચો.

પાંચમી શ્રેણીનાં ૨૦ પુસ્તકો જરૂર વાંચો.

જૈન જ્યોતિ સચિત્ર માસિકના

આજે જ આહક બનો.

.. લવાજમ રૂ. અઢી.

:: બાળ ગ્રંથાવળી ::

પ્રથમ શ્રેણી	બીજી શ્રેણી	ત્રીજી શ્રેણી
૧ શ્રી રીખવદેવ	૧ અર્જુનમાળી	૧ શ્રી ભદ્રબાહુ સ્વામી
૨ નેમ-રાજુલ	૨ ચક્રવર્તી સનત્કુમાર	૨ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય
૩ શ્રીપાર્શ્વનાથ	૩ ગણધર શ્રી ગૌતમ-સ્વામી	૩ શ્રી હરિભદ્રસૂરિ
૪ પ્રભુ મહાવીર	૪ ભરતબાહુબલિ	૪ શ્રી સિદ્ધસેન દિવ
૫ વીર ધન્ને	૫ આર્દ્રકુમાર	૫ શ્રી બપ્પભટ્ટ સૂરિ
૬ મહાત્મા દદાપ્રહારી	૬ મહારાજ શ્રેણિક	૬ શ્રી હીરવિજય સૂરિ
૭ અભયકુમાર	૭ વીર ભામાશાહ	૭ ઉપાધ્યાય શ્રી ચરે-વિજયજી
૮ રાણી ચેલ્લણા	૮ મહામત્રી ઉદાયન	૮ મહા સતી સીતા
૯ ચંદનબાળા	૯ મહાસતી અંજના	૯ દ્રૌપદી
૧૦ ઇલાચીકુમાર	૧૦ રાજર્ષિ પ્રસન્નચંદ્ર	૧૦ નળ દમયંતી
૧૧ જંબુસ્વામી	૧૧ મયણુરેહા	૧૧ મૃગાવતી
૧૨ અમરકુમાર	૧૨ ચંદન મલયાગિરિ	૧૨ સતી નંદ્યતી
૧૩ શ્રીપાળ	૧૩ કાન કઠિયારો	૧૩ ધન્ય અહિસા
૧૪ મહારાજ કુમારપાળ	૧૪ મુનિશ્રી હરકેશ	૧૪ સત્યનો જય
૧૫ પેયડકુમાર	૧૫ કપિલ મુનિ	૧૫ અસ્તેયનો મહિમા
૧૬ વિમળશાહ	૧૬ સેવામૂર્તિ નરિસેણ	૧૬ સાચો રાણુગાર-શીલ
૧૭ વસ્ત્રુપાળ-તેજપાળ	૧૭ શ્રીસ્થૂલિભદ્ર	૧૭ સુખની ચાવી યાને સતોષ
૧૮ ખેમો દેદરાણી	૧૮ મહારાજ સપ્રતિ	૧૮ જૈન તીર્થોનો પરિચય ભા. ૧ લો.
૧૯ જગદુશાહ	૧૯ પ્રભુ મહાવીરના દશ શ્રાવકો	૧૯ જૈન તીર્થોનો પરિચય ભા. ૨ જો.
૨૦ ધર્મ માટે પ્રાણ આપનાર મહાત્માઓ	૨૦ સ્વાધ્યાય	૨૦ જૈન સાહિત્યની ડાય

ફરેક સેટની કિંમત રૂ. દોઢ તથા વી. પી. પોસ્ટેજ છ આના.

બીજા પુસ્તકો માટે સૂચિપત્ર મંગાવો—

ચિત્રકાર ધીરજલાલ ટોક્કરશી શાહ

રાયપુર. હવેલીની પોળ : અમદાવાદ.

